

Best Practice

เรื่อง “ก้อนหินมหาสนุก”

โรงเรียนบ้านช่องกะพัด

โดย

นางสาวธัญวรรณ์ เลิศพันธ์

นางปรีชาติ รัตนภาค

นางสาวศิริกุล เกิดพุ่ม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ชื่อ Best Practice เรื่อง “ ก้อนหินมหาสนุก ”

2. ข้อมูลทั่วไปของผู้พัฒนา Best Practice

2.1 ผู้พัฒนา Best Practice

ชื่อ-สกุล นางสาวธัญวรัตน์ เลิศพันธ์ นางสาวปรีชาติ รัตนภาค นางสาวศิริกุล เกิดพุ่ม

2.2 โรงเรียนบ้านช่องกะพัด

ตั้งอยู่เลขที่ 1 หมู่ที่ 11 บ้านวังตาเมือง ตำบลแก่งหางแมว อำเภอแก่งหางแมว

จังหวัดจันทบุรี รหัสไปรษณีย์ 22160 เบอร์โทรศัพท์ / โทรสาร 0 – 3930 – 8176

e-mail : ckpschool@hotmail.com website <http://www.chongkapad.com>

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ

การศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตั้งขึ้นเมื่อ พุทธศักราช 2482 มีเนื้อที่ 16 ไร่ 82 ตารางวา มีเขตพื้นที่บริการ 12 หมู่บ้าน

ดังนี้

◇ ตำบลแก่งหางแมว ได้แก่ หมู่ 1, 2, 5, 11, 12, 15, 16, 19

◇ ตำบลตำบลขุนซ่อง ได้แก่ หมู่ 6, 8, 12, 17

ความภาคภูมิใจ

โรงเรียนต้นแบบ/แกนนำ

◇ โรงเรียนแกนนำการจัดการเรียนร่วม ปี 2548

รางวัลเกียรติยศ

◇ เหรียญเงิน การแข่งขันกิจกรรมสภานักเรียน
(งานหัตถกรรมนักเรียนปี 2552 ระดับภาค)

◇ เหรียญเงิน การประกวดหนังสือเล่มเล็ก
(งานหัตถกรรมนักเรียนปี 2552 ระดับภาค)

◇ เหรียญทอง การคัดลายมือ
(งานหัตถกรรมนักเรียนปี 2552 ระดับภาค)

◇ เหรียญทอง การแข่งขันทำอาหาร
(งานหัตถกรรมนักเรียนปี 2552 ระดับภาค)

◇ เหรียญทอง การแข่งขันประดิษฐ์ของใช้จากเศษวัสดุ
(งานหัตถกรรมนักเรียนปี 2552 ระดับภาค)

3. เป้าหมาย/วัตถุประสงค์ของการพัฒนา Best Practice

- 3.1 เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านแจกลูกสะกดคำ สำหรับเด็กพิการเรียนร่วม ประเภทบกพร่องทางการเรียนรู้ (LD) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6
- 3.2 เพื่อพัฒนาเด็กพิการเรียนร่วม ให้มีทักษะชีวิต อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
- 3.3 เพื่อให้ครูมีความตระหนัก รู้และเข้าใจในการจัดกิจกรรมให้กับเด็กพิการเรียนร่วม
- 3.4 เพื่อให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญและให้ความร่วมมือในการพัฒนา

4. ระยะเวลาในการพัฒนา Best Practice

เดือนมิถุนายน 2554 – มีนาคม 2555

5. ความเชื่อมโยง/สัมพันธ์ระหว่าง Best Practice กับเป้าหมาย/จุดเน้นของสพท./สพฐ./

สถานศึกษา

- ◆ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อ 1 การสร้างโอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิต

- ◆ สอดคล้องกับกลยุทธ์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อ 2 ขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานของประชากรโรงเรียนอย่างกว้างขวางทั่วถึง

ข้อ 5 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่นในการจัดการศึกษา

จากยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ดังกล่าวมาแล้วนั้น มีประเด็นสำคัญ 2 ประการ คือ การให้โอกาสทางการศึกษาแก่เด็กพิการเรียนร่วมและการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องซึ่งสอดคล้องกับหลักการของ PART SEAT “ส่วนหนึ่ง...ซึ่งสำคัญ” คือการดำเนินการของ PART เน้นการมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการดำเนินการ อีกทั้งการสร้างโอกาสเพื่อพัฒนาเด็กพิการเรียนร่วมให้มีความสามารถตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

6. แนวคิด หลักการ ทฤษฎีที่นำมาใช้ในการพัฒนา Best Practice

การบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้าง SEAT “ส่วนหนึ่ง...ซึ่งสำคัญ” ได้ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎีต่าง ๆ ดังนี้

- ◆ ด้าน S : Students (นักเรียน)

นักเรียนพิการมีความพร้อมทั้งด้านร่างกายและจิตใจ นักเรียนปกติในโรงเรียนเกิด

ความตระหนักถึงการช่วยเหลือเด็กพิการ เป็นการสร้างคุณธรรมและจริยธรรมให้กับนักเรียน

เป็นที่พึงพอใจของนักเรียน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง มีการดำเนินการ ดังนี้

◎ **เตรียมความพร้อมของนักเรียนที่มีความบกพร่อง**

- 1) ด้านร่างกาย การเตรียมตัวเด็ก การทำความสะอาดร่างกาย เช่น ผมน เล็บมือ-เท้า ผิวหนัง เสื้อผ้าที่สวมใส่
- 2) ด้านวิชาการ มีการทดสอบการพัฒนาคัดตนเอง การช่วยเหลือตนเอง เช่น การแต่งกาย การรับประทานอาหาร
- 3) ด้านอารมณ์ และสังคม การอยู่ร่วมกันในสังคมและการใช้อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันของนักเรียน เพื่อให้เด็กนักเรียนมีความสามารถดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

◎ **เตรียมความพร้อมนักเรียนปกติ**

สร้างความเข้าใจกับนักเรียนปกติให้เกิดการยอมรับความบกพร่องของนักเรียนพิการ รู้จักช่วยเหลือและปฏิบัติต่อนักเรียนพิการอย่างถูกต้อง

◇ **ด้าน E: Eneironment (สิ่งแวดล้อม)**

เพื่อให้ชุมชนเข้าใจการจัดการศึกษาพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติมากขึ้น โดยดำเนินการดังนี้

◎ **สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ** การจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กพิการ

◎ **บุคคลสำคัญในชีวิตเด็ก**

- 1) แต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเรียนร่วมประจำโรงเรียน เพื่อกำหนดนโยบาย แนวทางการดำเนินงาน บทบาทของบุคลากร รูปแบบการจัดการเรียนร่วม
- 2) เข้าพบครู พูดคุยกับครูประจำชั้น และครูทุกคน ในการประชุมวิชาการและการประชุมประจำเดือน
- 3) พบผู้ปกครองนักเรียนพิการ สร้างความเข้าใจ แนวทางแก้ไขปัญห ของนักเรียนพิการเป็นรายบุคคล

◇ **ด้าน A: Activities (ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน)**

นักเรียนพิการทุกคนมีแผนการจัดการศึกษา(IEP) ครูทุกคนในโรงเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีโอกาสเข้ารับการอบรม การจัดการเรียนการสอนที่นำศิลปะมาผสมผสานกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้เด็กพิการเรียนร่วมเรียนรู้ได้อย่างมีความสุขและพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

◇ **ด้าน T: Tools (เครื่องมือ)**

◎ หลักการ SBM ซึ่งประกอบด้วยหลักคุณภาพ หลักการริเริ่ม หลักการกระจายอำนาจ และหลักระบบบริหารจัดการตนเอง โดยเฉพาะหลักการกระจายอำนาจ หลักการมีส่วนร่วม (Participation or Collaboration or Involvement) เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้อง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีส่วนร่วมในการบริหารตัดสินใจ และร่วมจัดการศึกษา

- ◎ หลักการวัฏจักรเดมมิง ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (P) การลงมือปฏิบัติ (D) การตรวจสอบ (C) และการปรับปรุงระบบวิธีการทำงาน (A)
- ◎ ทฤษฎีความต้องการ 5 ชั้นของ อับราฮัม มาสโลว์ ซึ่งประกอบด้วยความต้องการด้านกายภาพ ความปลอดภัย ความต้องการด้านสังคม ความต้องการได้รับการยกย่องนับถือ และความต้องการสำเร็จสมหวังในชีวิต

จากหลักการและทฤษฎีข้างต้น ถือเป็นแนวคิดพื้นฐานในการนำมาประยุกต์ใช้กับรูปแบบการบริหาร “PART SEAT ส่วนหนึ่ง...ซึ่งสำคัญ” ทำให้ทุกคนตระหนักกว่าการทำงานเป็นทีม การมีส่วนร่วม รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองและการให้ความสำคัญให้การยอมรับในความสามารถของแต่ละบุคคล และการทำงานอย่างเป็นระบบขั้นตอน ซึ่งทุกส่วนถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ เมื่อนำมาประยุกต์ใช้จะสามารถทำให้การทำงานขับเคลื่อนไปได้ อย่างราบรื่น บรรลุวัตถุประสงค์ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

❖ **ปรัชญาและทฤษฎีพื้นฐานของการเรียนรู้ของเด็กพิเศษ**

1. มนุษย์ทุกคนย่อมมีสิทธิเท่าเทียมกันในโอกาสทางการศึกษา
2. มนุษย์ทุกคนย่อมมีสิทธิเท่าเทียมกันในการอยู่ร่วมกันในสังคม
3. การเรียนการสอนในชั้นเรียนย่อมสนองความแตกต่างของแต่ละบุคคล

ปรัชญาและทฤษฎีพื้นฐานการเรียนรู้ของเด็กพิเศษ บ่งชี้ถึงความเท่าเทียมกันตามสิทธิมนุษยชน เกี่ยวกับโอกาสทางการศึกษา สังคม การยอมรับสภาพความแตกต่างของบุคคล ทฤษฎีนี้ได้ถูกนำไปประยุกต์ใช้อย่างแพร่หลาย ในกระบวนการส่งเสริมการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยเน้นความสำคัญใน 3 เรื่องหลัก ดังนี้

1. แต่ละคน ควรได้รับการส่งเสริมให้ใช้ปัญญาตามที่ถนัด เป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้
2. ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ควรมีรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อให้สอดคล้องกับปัญญาที่มีอยู่หลายด้าน
3. ในการประเมินการเรียนรู้ ควรวัดจากเครื่องมือที่หลากหลาย เพื่อให้สามารถครอบคลุมปัญญาในแต่ละด้าน

7. กระบวนการพัฒนา Best Practice

7.1 กลุ่มเป้าหมายในการนำ Best Practice ไปใช้

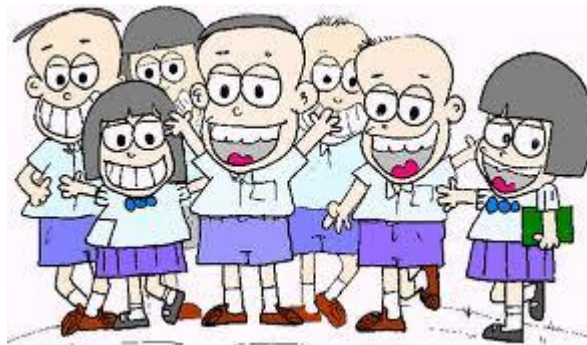
- ◆ เด็กพิการเรียนร่วมชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6
- ◆ ครู 3 คน

7.2 ขั้นตอนการพัฒนา Best Practice

การพัฒนา Best Practice เรื่อง “ ก้อนหินมหาสนุก ” เป็นการพัฒนาทักษะการอ่านแจกลูกสะกดคำ สำหรับเด็กพิการเรียนร่วม ประเภทบกพร่องทางการเรียนรู้ (LD)

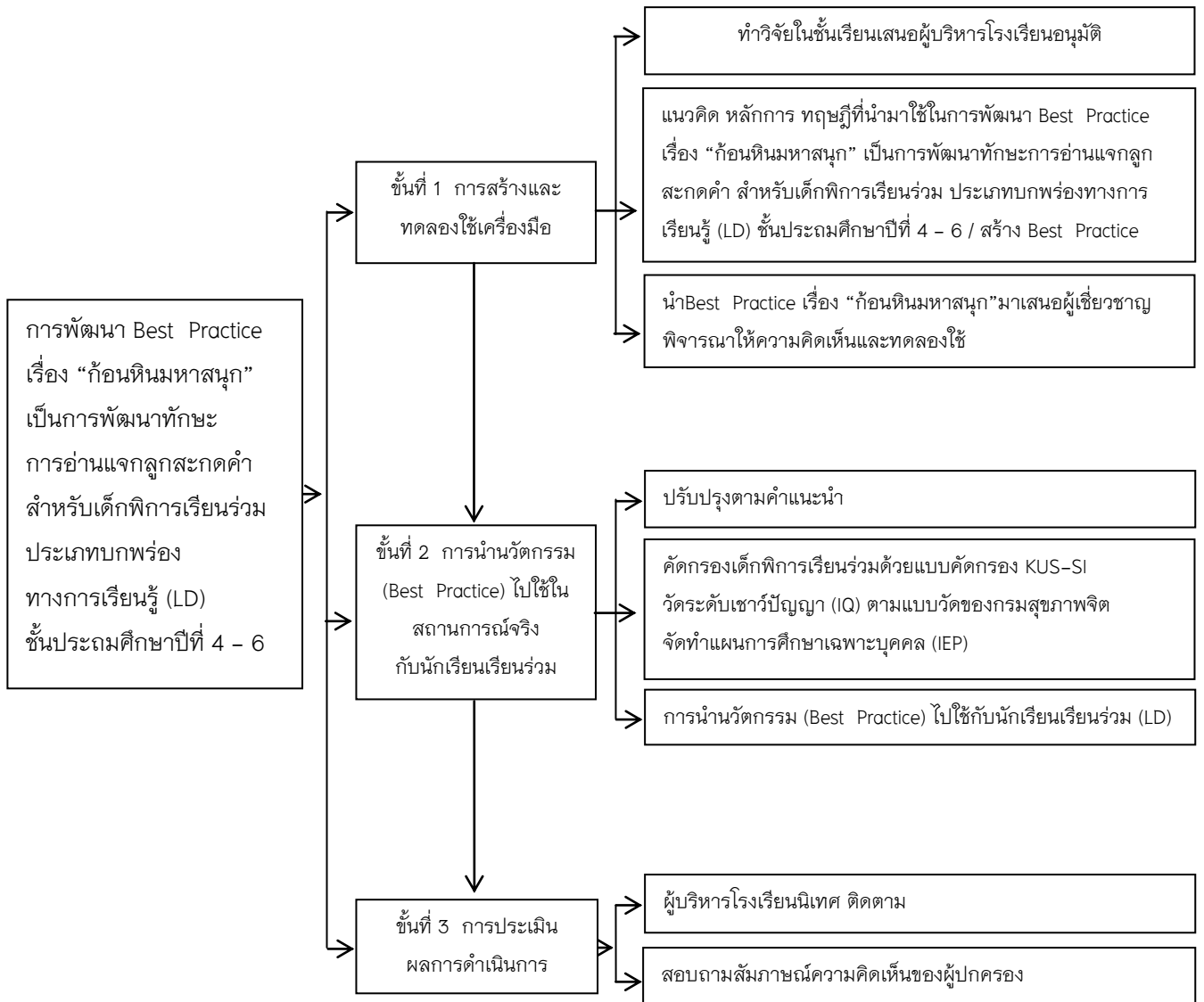
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ดังนี้

- ◆ ขั้นที่ 1 การสร้างและทดลองใช้เครื่องมือ
- ◆ ขั้นที่ 2 การนำนวัตกรรม (Best Practice) ไปใช้ในสถานการณ์จริงกับเด็กพิการเรียนร่วม
 - ◎ กลุ่มเป้าหมาย
 - ◎ เครื่องมือที่ใช้ในพัฒนา
 - ◎ วิธีดำเนินการทดลองจัดการเรียนรู้กับเด็กพิการเรียนร่วม
- ◆ ขั้นที่ 3 การประเมินผลการดำเนินการ

กรอบแนวคิดการสร้างและพัฒนา Best Practice

- ◆ ข้อควรคำนึงในการสอนเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ
 - ◎ สร้างบรรยากาศของการสนับสนุนซึ่งกันและกัน
 - ◎ ใช้วิธีเรียนแบบร่วมมือในการเรียนรู้
 - ◎ สอนเรื่องเดียวกันแก่เด็กที่มีความสามารถต่างกัน
 - ◎ ใช้ผู้ช่วยสอนมาช่วยสอนในห้องเรียน
 - ◎ สร้างทีมสนับสนุนโรงเรียน

- ◆ การช่วยเหลือเด็กพิเศษในชั้นเรียนปกติ
 - ◎ ให้การช่วยเหลือเป็นรายบุคคล
 - ◎ การได้รับความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญ
 - ◎ อาจต้องมีผู้ช่วยคอยให้การช่วยเหลือเด็ก
 - ◎ การสอนเสริมจะช่วยให้เด็กพัฒนาได้เร็วขึ้น

7.3 การตรวจสอบคุณภาพ Best Practice

เพื่อให้เกิดผลที่ดีเลิศในการบริหารงานการจัดการเรียนร่วม จึงได้นำมาพัฒนาปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพโรงเรียน นักเรียน และบริบทต่างๆ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้ดำเนินการดังนี้

- ◆ ประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกับทุกฝ่ายในการดำเนินการประเมินทบทวนตามขั้นตอนของการดำเนินงานตามรูปแบบ “ PART SEAT ส่วนหนึ่ง...ซึ่งสำคัญ ” เพื่อให้ทุกฝ่ายได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ บอกเล่าปัญหาอุปสรรค ในการทำงานโดยร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปรับปรุง และร่วมพัฒนาแนวทางการนำ Best Practice ไปใช้ประโยชน์ จากการตรวจสอบคุณภาพของ Best Practice “PART SEAT” พบว่า
 - ◎ ขั้นตอนการดำเนินงานมีความครบถ้วนสมบูรณ์ สามารถเชื่อมโยงความต่อเนื่องในการช่วยเหลือการพัฒนาเหมาะสมกับเด็กพิการเรียนร่วม
 - ◎ ผู้เกี่ยวข้องมีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในการดำเนินงาน อันเนื่องมาจากกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ
 - ◎ จากการประเมินโดยผู้ปกครองเด็กพิการเรียนร่วม และครู มีความพึงพอใจในระดับมาก เนื่องจากนักเรียนกลุ่มเป้าหมายพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สามารถเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

8. ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการพัฒนา Best Practice

8.1 ผลสำเร็จเชิงปริมาณ

- ◆ เด็กพิการเรียนร่วม (LD) มีความสามารถในการอ่านดีขึ้น
- ◆ เด็กพิการเรียนร่วมทุกคนได้รับการพัฒนาทั้งด้านอารมณ์ สังคม และสติปัญญา
- ◆ ครูทุกคนจัดการเรียนการสอนตามแบบ IEP ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ◆ ผู้ปกครองร้อยละ 75 ให้ความร่วมมือกับกิจกรรมที่โรงเรียนกำหนด

8.2 ผลสำเร็จเชิงคุณภาพ

- ◆ เด็กพิการเรียนร่วม (LD) มีทักษะการอ่านแจกลูกสะกดคำ
- ◆ เด็กพิการเรียนร่วมได้รับการพัฒนา สามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
- ◆ ครูมีความรู้ความเข้าใจสามารถใช้สื่อ / จัดกิจกรรมได้อย่างหลากหลาย
- ◆ ผู้ปกครองยอมรับและเข้าใจ พร้อมให้ความร่วมมือกับกิจกรรมของโรงเรียน

8.3 ความพึงพอใจต่อ Best Practice

- ◆ การประเมินความพึงพอใจต่อ Best Practice มีความพึงพอใจในระดับมาก ร้อยละ 90

8.4 ปัจจัยความสำเร็จของการพัฒนา Best Practice / ประสบการณ์เรียนรู้จากการนำ Best Practice ไปใช้

- ◆ ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจและสามารถบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM)
- ◆ ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง เข้าใจในการดำเนินการ
- ◆ ผู้เกี่ยวข้องมีศักยภาพในการสานความสัมพันธ์ เชื่อมโยงการให้รูปแบบข้อมูล การช่วยเหลือและพัฒนากระบวนการเรียนร่วม
- ◆ โรงเรียนให้การสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนร่วมโดยใช้นวัตกรรม
- ◆ การทำงานต้องอาศัยความตระหนัก ความรักในหน้าที่ มีกระบวนการช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะมีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นฐาน

9. กระบวนการตรวจสอบซ้ำเพื่อพัฒนาปรับปรุง Best Practice ให้เกิดผลอย่างต่อเนื่อง

9.1 วิธีการตรวจสอบซ้ำ Best Practice

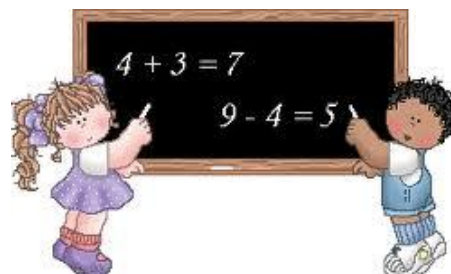
- ◆ ประเมินและตรวจสอบคุณภาพของ Best Practice โดยจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ภาคเรียนละ 1 ครั้ง

9.2 ผลการตรวจสอบซ้ำเพื่อพัฒนาและปรับปรุง Best Practice

- ◆ เด็กพิการเรียนร่วม (LD) สามารถอ่านแจกลูกสะกดคำได้ถูกต้อง และใช้ระยะเวลา น้อยลง และเด็กบางคนสามารถเสนอแนะเพื่อนได้
- ◆ ผลการตรวจสอบ พบว่า สถานศึกษาได้วิเคราะห์ขั้นตอนและทดลองใช้แล้วสรุปได้ว่า ขั้นตอนของ Best Practice PART SEAT “ส่วนหนึ่ง...ซึ่งสำคัญ” มีคุณภาพสามารถ นำสู่การปฏิบัติได้ เกิดผลดีต่อการจัดการศึกษาเรียนร่วมในระดับดี

10. การประชาสัมพันธ์ผลสำเร็จของ Best Practice และเผยแพร่ขยายผลในวงกว้าง

- ◆ ขยายให้กับโรงเรียนเครือข่าย ครูผู้สนใจภายในสถานศึกษาใกล้เคียงที่มีนักเรียน เรียนร่วม มีความสนใจรูปแบบการดำเนินงาน นำสู่การปรับใช้ในสถานศึกษา
- ◆ เอกสารเผยแพร่ข้อมูล
- ◆ เผยแพร่ข้อมูลทางเว็บไซต์ของโรงเรียน <http://www.chongkapad.com>

กระบวนการใช้ Best Practice

เรื่อง “ก้อนหินมหาสนุก”

1. แบ่งเด็กพิจารณาเรียนรู้ร่วมกันออกเป็นทีม ๆ 3 คน
2. ส่งตัวแทนทีมละ 1 คน ลงแข่งขันเล่นเกม สล็อต (Slot) แจกลูก สะกดคำ
3. ได้คำแล้วให้อ่านแจกลูก สะกดคำ
4. ตัวแทนคนที่ 2 ของทีม ค้นหาคำที่เพื่อนในทีมคนที่ 1 ได้ จากตะกร้าก้อนหินทั้ง 3 ตะกร้า คือ
 - ◆ ตะกร้าพยัญชนะ
 - ◆ ตะกร้าสระ
 - ◆ ตะกร้าตัวสะกด
5. นำก้อนหินทั้ง 3 ตะกร้า มาวางที่บ้านหรรษา
6. อ่านออกเสียงแจกลูก สะกดคำ
7. ตัวแทนคนที่ 3 ของทีม หยิบก้อนหินมหาสนุกจากตะกร้าก้อนหินทั้ง 3 ตะกร้า ที่เป็นคำชุดเดียวกับคนที่ 1 และ คนที่ 2
8. นำก้อนหินมหาสนุกมาวางเรียงที่ชะลอมสร้างคำ
9. อ่านออกเสียงแจกลูก สะกดคำ
10. สมาชิกทุกคนในทีมอ่านแจกลูก สะกดคำพร้อมกัน
11. บันทึกคำที่ประสมได้ลงในสมุดแล้วฝึกอ่านแจกลูก สะกดคำ
12. ทีมที่ประสมคำได้มากที่สุด ถูกต้องที่สุด และใช้เวลาน้อยที่สุดเป็นผู้ชนะ

